

SG
Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
afdeling Arbeidsmarkt

Opgesteld door

Aan

Minister VWS
Cc Stas LMZ
Cc Stas JPS

Deadline: 19 december
2025

nota

TER BESLISSING

Arbeidsmarktprognose zorg en welzijn 2025

Datum
8 december 2025

Kenmerk
4314871-1091901-MEVA

Bijlage(n)
1

1. Aanleiding

ABF Research heeft in het kader van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (AZW) een nieuwe arbeidsmarktprognose voor zorg en welzijn opgeleverd. VWS is financier en opdrachtgever van het prognosemodel.

2. Geadviseerd besluit

- U wordt verzocht de bijgevoegde kamerbrief te ondertekenen ter verzending.
- De brief kan op zijn vroegst op 19 december naar de TK worden verzonden, omdat op dat moment als het goed is ook de nieuwe raming van het Capaciteitsorgaan wordt gepubliceerd en cijfers uit die raming ook voor het opstellen van de arbeidsmarktprognose zijn gebruikt. Er bestaat een kleine kans dat het bestuur van het Capaciteitsorgaan hun nieuwe raming nog niet heeft goedgekeurd op 19 december. In dat geval zal ook publicatie van de prognosebrief uit moeten worden gesteld.
- Wanneer de prognosebrief naar de TK wordt verzonden, zullen tegelijkertijd door ABF Research de prognoseresultaten openbaar gemaakt via een publiek dashboard en een online tool (beide te bereiken via www.prognosemodelzw.nl).

3. Kernpunten

De nieuwe arbeidsmarktprognose laat in hoofdlijnen het volgende zien:

- Het verwachte personeelstekort neemt in de komende jaren toe. In 2035 wordt een tekort geraamd van bijna 301 duizend werkenden in het beleidsarme Referentiescenario.
- Het geraamde tekort in het Referentiescenario valt in 2034 circa 9 duizend hoger uit dan de uitkomst van de prognose van vorig jaar. Dit komt vooral doordat naast werknemers ook zelfstandigen zijn toegevoegd aan het prognosemodel. Daarnaast spelen ondermeer een gewijzigde aanname ten aanzien van zorghulp en nieuwe instroom- en uitstroomcijfers een rol.
- Dit jaar heeft ABF Research ook een scenario gemodelleerd waarin ondermeer een verlaging van het eigen risico en de ambities ten aanzien van arbeidsbesparing uit het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AWZA) zijn meegenomen. In dit scenario komt het verwachte arbeidsmarkttekort uit op circa 227 duizend personen in 2035.

- De grootste tekorten zijn te verwachten in de ouderenzorg, maar in bijna alle branches nemen op de langere termijn de tekorten naar verwachting toe.
- Wat betreft beroepsgroepen zijn de verwachte tekorten in absolute aantallen het grootst bij de verzorgenden en verpleegkundige beroepen en maatschappelijke hulp en dienstverlening (hbo).
- Rekening houdend met de grootte van de beroepsgroepen, is het verwachte tekort ook relatief groot voor onder meer de beroepsgroepen specialist ouderengeneeskunde, arts verstandelijk gehandicapten, GGZ-beroepen geraamd door het Capaciteitsorgaan¹, huisartsen en sociaal geneeskundigen.

Datum

8 december 2025

Kenmerk

4314871-1091901-MEVA

Voor het aanpakken van de personeelstekorten wordt verwezen naar de drie lijnen uit het regeerprogramma: 1) Naar maximaal 20 procent administratietijd per 2030, 2) de juiste inzet van medewerkers en 3) Het vergroten van vakmanschap en werkplezier. Ook wordt verwezen naar de kabinetsbrede aanpak van arbeidsmarktkrapte. Tot slot wordt opgemerkt dat het noodzakelijk is om keuzes te maken om goede zorg en ondersteuning ook op de lange termijn toegankelijk te houden. Zowel als het gaat om de zorg, maar ook breder als het gaat om wat voor economie we willen hebben en welke maatschappelijke doelen we het meest prioritaire achten. Het is aan een nieuw kabinet om deze keuzes te maken.

Tevens meldt u dat het nieuwe Capaciteitsplan door het Capaciteitsorgaan is uitgebracht. Hierin worden de driejaarlijkse instroomadviezen weergegeven voor de (medisch) vervolgopleidingen en een aantal initiële opleidingen. U geeft aan dat de kabinetsreactie naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 naar de TK zal worden verzonden.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Conform de motie Bergkamp c.s. uit 2018 laten we jaarlijks een prognose maken van het verwachte tekort in de verschillende branches van zorg en welzijn.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De arbeidsmarktprognose is opgesteld in het kader van het gezamenlijke onderzoeksprogramma AZW van VWS en sociale partners binnen de zorg.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

De prognoseresultaten geven partijen (o.a. sociale partners en partijen in de regio) belangrijke sturingsinformatie voor hun arbeidsmarktbeleid en strategische personeelsplanning. Naast de landelijke gegevens zijn er ook resultaten beschikbaar per branche en per regio (zowel regioplusregio als zorgkantoorregio). Het idee is dat deze sturingsinformatie leidt tot aanpassing van gedrag/beleid en dat daarmee de tekorten lager zullen uitvallen dan nu geraamd.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

N.v.t.

¹ GZ-psycholoog, klinisch neuropsycholoog, klinisch psycholoog, verslavingsarts en psychotherapeut

f. Juridische aspecten haalbaarheid
N.v.t.

Datum
8 december 2025

Kenmerk
4314871-1091901-MEVA

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

- De prognoseresultaten zijn - voor wat betreft de beroepen waar het Capaciteitsorgaan een raming voor maakt in het kader van het aantal benodigde opleidingsplekken - afgestemd met het Capaciteitsorgaan.
- De uitkomsten van de arbeidsmarktprognose zijn akkoord bevonden door de begeleidingscommissie van het prognosemodel waarin experts zitting hebben (op persoonlijke titel) vanuit verschillende partijen betrokken bij AZW (sociale partners en regionale werkgeversorganisaties). Daarnaast zijn de verwachte trends in het zorggebruik binnen de verschillende branches door ABF Research afgestemd met experts uit deze branches (vaak de brancheorganisatie).
- Tot slot is de brief afgestemd met de directies LZ en IZA in verband met het beleidsscenario waarin de ambities ten aanzien van de arbeidsbesparing vanuit HLO en AZWA zijn meegenomen. De formulering ten aanzien van het eigen risico is afgestemd met de directie Z.

h. Toezeggingen
N.v.t.

i. Fraudetoets
N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.